

prima instanță: S. Godorogea

dosarul nr.2ra-1463/17

instanța de apel: S. Procopciuc, A. Garbuz, E. Grumeza

Î N C H E I E R E

26 iulie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Ciurupita Valentina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ciurupita Valentina împotriva Alinei Andronic cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Andronic Alina, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 02 septembrie 2016, și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 17 aprilie 2013, Ciurupita Valentina a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Alinei Andronic cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că este fondatorul ÎI „Ciurupita Valentina” care dispune de un magazin situat în satul Știubieni, raionul Rîșcani.

La data de 01 iunie 2012 a încheiat cu Andronic Alina un contract individual de muncă, potrivit căruia ultima a fost angajată în calitate de vânzător pe un termen de probă 3 luni, în aceiași zi fiind încheiat cu pârâta și un contract privind răspunderea materială deplină.

Menționează că la data de 01 septembrie 2012, în prezența Alinei Andronic și încă a doi martori în magazin a fost efectuată o revizie tehnică, în rezultatul căreia a fost constatată marfă în valoare de 36 400 lei.

La data de 01 octombrie 2012 a fost efectuată revizia repetată în prezența pârâtei și a martorilor, iar ca rezultat s-a constatat un neajuns în sumă de 19 297 lei.

Susține că în ambele cazuri rezultatele reviziei au fost confirmate prin întocmirea actelor semnate de participanți, inclusiv și de Andronic Alina.

Astfel, indică reclamanta că deși Andronic Alina recunoaște datoria formată, nu i-a restituit suma de 19 297 lei invocând că nu dispune mijloace financiare.

Relatează că la 29 martie 2013 a expediat pârâtei o scrisoare prin care i-a solicitat achitarea datoriei în termen de 10 zile, însă careva măsuri în sensul restituirii banilor nu au fost întreprinse.

Solicită, Ciurupita Valentina, încasarea din contul Alinei Andronic în beneficiul dânzei a datoriei în sumă de 19 297 lei și a cheltuielilor de judecată.

În cadrul dezbaterilor judiciare Ciurupita Valentina și-a concretizat cerințele înaintate invocând suplimentar că pârâta în contul datoriei i-a transmis 500 kg, de porumb echivalentul sumei de 1 000 lei. La fel a invocat că în magazin se dădea marfă cu împrumut, iar vânzătorul, la caz Andronic Alina poartă răspundere pentru aceasta.

Solicită, Ciurupita Valentina să fie încasat din contul Alinei Andronic în beneficiul dânzei prejudiciul material în mărime de 18 297 lei, taxa de stat în mărime de 579 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 300 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Rîșcani din 02 septembrie 2016, acțiunea a fost admisă integral, fiind încasat din contul Alinei Andronic în beneficiul Valentinei Ciurupita suma de 18 297 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 3 879 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, inclusiv taxa de stat în sumă de 579 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 300 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 14 februarie 2017, a fost admis apelul declarat de Andronic Alina, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut prevederile art. 514 Cod civil și art. art. 333 alin. (1), 337 alin. (1), 338 alin. (1) 341 alin. (1) și 342 din Codul muncii, ce reglementează aspecte ce țin de temeiurile nașterii obligațiilor, răspunderea materială a salariatului pentru prejudiciul cauzat angajatorului răspunderea materială deplină a salariatului, cazurile de răspundere materială deplină a salariatului, determinarea mărimii prejudiciului și obligația angajatorului de a stabili mărimea prejudiciului material și cauzele apariției lui și a remarcat că pentru a antrena răspunderea materială a salariatului este necesar a fi îndeplinite în mod cumulativ numite condiții și anume calitatea de salariat la angajatorul păgubit a celui ce a produs paguba, prejudiciul cauzat patrimoniului angajatorului de către salariat, raportul de cauzalitate între prejudiciul cauzat și fapta ilicită și vinovăția salariatului.

Totodată instanța de apel stabilind că la efectuarea inventarierii din 01 octombrie 2012 nu a fost prezentate facturile fiscale ce adevăresc procurarea mărfurilor și bonurile de plată ce demonstrează marfa vândută a menționat că Ciurupita Valentina a efectuat revizia la data de 01 octombrie 2012 cu încălcarea Regulamentul privind inventarierea, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor al RM nr. 60 din 29 mai 2012 publicat în Monitorul Oficial din 10 august 2012, fără indicarea concretă a bunurilor lipsă și valorii acestora, fără mențiunea cu privire la mărfurile ce lipsesc, mărfurile primite în gestiune, soldul în casă precum și mărfurile vândute.

Subsecvent instanța de apel menționând că controlul reviziei și rezultatele acesteia nu a fost înregistrat în Registrul de evidență a controlului de verificare a reviziei și stabilind că la întreprindere nu există un asemenea registru a concluzionat că revizia s-a efectuat contrar procedurii stabilite, iar actul de revizie din 01 octombrie 2012 întocmit de Ciurupita Valentina este lovit de nulitate și nu poate fi pus la baza concluziei de cauzare a unui prejudiciu angajatorului de către angajat.

A mai remarcat instanța de apel că întrucât contrar prevederilor art. 342 și 344 din Codul muncii angajatorul nu a emis ordin de stabilire a cuantumului prejudiciului, nu a format o anchetă de serviciu și nu a emis o dispoziție de recuperare a prejudiciului material, în speță nu există careva temeiuri de obligare a Alinei

Andronic la restabilirea prejudiciului, mai mult că existența acestuia nu se stabilește cert din materialele cauzei.

La data de 17 mai 2017, Ciurupita Valentina a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, menționând că instanța de apel a constatat greșit circumstanțele pricinii și a aplicat eronat normele de drept material, fapt ce a dus la emiterea unei decizii ilegale și neîntemeiate.

Relatează că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că declarațiile Alinei Andronic precum că semnăturile din Actele de revizie nu-i aparțin sunt false și a admis apelul ignorând circumstanțele constatate de prima instanță și aplicând eronat normele de drept material și procedural ce guvernează raportul juridic litigios.

Totodată consideră recurenta că judecătoarea Garbuz Adriana care inițial a examinat cauza în prima instanță nu a fost în drept să participe la examinarea cauzei și în instanța de apel.

La data de 23 iunie 2017, în adresa intimă Andronic Alina a fost expediată copia recursului declarat de Ciurupita Valentina cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

Însă, intimata Andronic Alina nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum rezultă din Avizul de recepție CN 07 din 28 martie 2017, copia deciziei instanței de apel din 14 februarie 2017, a fost recepționată de Ciurupita Valentina la data de 31 martie 2017 (f. d. 201).

În consecință, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 mai 2017, împotriva deciziei instanței de apel din 14 februarie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ciurupita Valentina este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Sub acest aspect, este neîntemeiată invocarea recurenteii cu referire la faptul că judecătoarea Adriana Garbuz a examinat cauza inițial în prima instanță și nu era în drept să participe și la examinarea cauzei în instanța de apel.

Aceasta deoarece, într-adevăr materialul probator atestă că judecătoarea Garbuz Adriana, activând în cadrul Judecătoriei Râșcani a primit pre examinare cererea de

chemare în judecată depusă de Ciurupita Valentina împotriva Alinei Andronic, însă ulterior, cauza a fost repartizată altui judecător în legătură cu faptul că judecătorul Garbuz Adriana a fost numită în funcție de Judecător la Curtea de Apel Bălți.

Respectiv, este evident că judecătorul Garbuz Adriana, doar a primit cererea de chemare în judecată depusă de Ciurupita Valentina și nu a participat la examinarea cauzei în prima instanță, iar ca urmare participarea judecătorul Garbuz Adriana la examinarea pricinii în instanța de apel nu a fost inadmisibilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Ciurupita Valentina nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurenta nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Ciurupita Valentina asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Ciurupita Valentina ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Ciurupita Valentina se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

/semnătura/

Svetlana Filincova

Judecătorii

/semnătura/

Iurie Bejenaru

/semnătura/

Tamara Chișca-Doneva

Copia corespunde originalului

Tamara Chișca-Doneva